

ጸመ ነነዌ

ንባባት፡ ዮናስ 3፡1-10

ጸመ ነነዌ ሓደ ካብቶም አጽዋማት ንዓቢይ ጸም ክንቅረብ ምእንቲ ዝሕግዘና እዩ። ነቲ ዮናስ ነብይ ኣብ ከርሚ ዓቢይ ዓሣ ሰለስተ መዓልትን ለይትን ዝጸንሖ ናይ ንስሓን ጸሎትን ጊዜ እንዝክረሉ ከምኡ ነቲ ሰብ ነነዌ ብዮናስ ክንስሑ ምስተ ነግሮም ዝገበርዎ ንስሓ ዘኪርና ንሕና እውን ካብ ኃጢአትና ብንስሓ ክንምለስ ዘዘኻኻረና እዩ። ቤተ ክርስቲያን ብብእዋኑ ኣብ ኣምላኽ ዝመልስ ጊዜ ብምስራቕ ክንሳሕ ሕይወትና ክንቅይር ትነግረና። ጸመ ነነዌ ዝኸሪ ጥራሕ ዘይኮነ ኣብ ንርእስና ከመሎኹ ክንስሓሉ ክዕርዮ ዝግብኣኒ ነገር እንታይ ኣሎ ኢልና ክንሓትት ዝሕግዘና እዩ።

ዮናስ ነብይ ሓደ ካብቶም ንኡሳን ነብያት ብሉይ ኪዳን ምዃኑ ዝፍለጥ እዩ። ትንቢቱ ብሓቂ ውሩይን ክተንብዐ ሃናጽን መሳጥን እዩ። ኣብ ካልእ ቅዱስ መጽሓፍ ዘይንረኽቦ ፍልይ ዝበለ ኣቀራርባ ንረኽበሉ ከምኡ ኣምሳሌ ኣገላልጻ ዝርከቦ ጽሑፍ እዩ። ንኡብነት ንምስራቕ ወይ ንምዕራብ ገጽካ ምኻድ፣ ሰለስተ መዓልቲ፣ ማዕበል፣ ባሕሪ፣ ሓሙኽስቲ ወጮ ምኽዳን. . . ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ። ካልእ ኣብዚ እንርእዮ ኣይሁድ ኣብ ልዕሊ ካልኣት ዘይዓለቶም ዝኾኑ ኣረማውያን ፍኹስ ዝበለ ኣረኣኢያ ኽገብሩ ንረኽቦም። እዞም ካልኣት ኣሕዛብ ካብ ፍቕርን ምሕረት እግዚአብሔርን ወጻኢ ከምዘይኮኑ ንርኢ።

እግዚአብሔር ንዮናስ ናብ ምስራቕ ካብ ዓዱ ንኣረማውያን ዝኾኑ ኣሕዛብ ናብ ነነዌ ዓባይን ዋና ከተማ ኣሲራውያን ሰለስተ መዓልቲ ዝወስድ ክትዞራ ክሰብኽ ልኢኽዎ። ኣብዚ እዋን ኣብ ዝተገብረ ኣርከሎጅያዊ ኩዕታ ከም ዝሕብሮ ነነዌ 13 ትርብዒት ኪ.ሜ. እያ። ግን ምስተን ኣብ ከባቢ ዘሎ ሓዊስካ ኣርባዕተ ከተማታት 100 ኪ.ሜ. ትርብዒት የጠቓልል። ኣብዚ እንርእዮ እግዚአብሔር ኣብቶም ጸላእትና እንብሎም እውን ከም ዝልእኸና። ምሕረት ኣምላኽ ደረት የብሉን።

ዮናስ ኣብ ክንዲ ኣምላኽ ዝበሎ ዝገብር መርከብ ወሲዱ ንምዕራብ ገጹ ኸይዱ፣ ኣንጻር እቲ እግዚአብሔር ዝኣዘዞ። ምኽንያቱ እግዚአብሔር ነዞም ኃጢአተኛታት እሞ ኣረማውያን ምሕረት ክገብረሎም ክኣምን ኣይክኣለን። ምስራቕ ምልክት ተስፋን ድሕነትን እዩ ድሕነት ብምስራቕ እዩ ዝመጽእ። ክርስቶስ ኣብ ዳግማይ ምጽኣቱ ብምስራቕ እዩ ዝመጽእ። ነዚ ምስረት ገርና ኣብ ስርዓት ልጡርግያና ንምስራቕ ጠሚትና ንቕድስ። ምዕራብ ምልክት ጥፍኣት እዩ። ኣብ ባህልና እውን ምዕራብ ምልክቱ ጽቡቕ ኣይኮነን። ዮናስ ንቃል ኣምላኽ ከየኸብር ኢሉ መርከብ ተሳፊሩ ንምዕራብ ተበጊሱ እንተ ኾነ ድሕሪ ገለ ጉዕዞ ኣብ ባሕሪ ብርቱዕ ማዕበል ነታ መርከብ ኸግምጥላ ቀረቡ፣ መርከብኛታት ዝክኣሎም ገርም ግን ነገራት እናኸፍኦ ከይዱ። ንመንገደኛታት ኣብ ኣምላኽም ክጽልዩ ሓቲቶምም ገለ ምሕረት ዝህብ ኣምላኽ እንተ ረኸቡ ኢሎም። ዮናስ እዚ ኹሉ እናኾነ ኣብ ሓደ ጸግዒ ይድቅስ ነሩ። ዝርኣይዎ መርከብኛታት ሰብ ይጽገም ንስኻ ትድቅስ ተንስእ ገለ ኣምላኽካ ከድሕነና እንተ ኸኣለ ጸሊ እናበሉ ኣተንሢኦም። ሽዑ ዮናስ ግብሩ ፈሊጡ ንኣይ ኣብ ባሕሪ ደርብዩኒ ብሰንከይ እዩ እዚ ኹሉ ወሪዱ ዘሎ ኢልዎም። ኣብ ባሕሪ ምስ ደርበይዎ እቲ ማዕበል ሃዲኡ ንዮናስ ግን ዓሣ ነባሪ ተቐቢልዎ። ኣብ ውሽጢ ከርሱ ሰለስተ መዓልቲ ገበረ። ኣብኡ እንከሎ ብኃጢአቱ ተጣዒሱ ጸለየን ምሕረት ለመነን። ዓሣ እውን ንዮናስ ኣብ ከርሱ ክኸውን ኣይፈተዎን ኣይተቐበሎን ኣብ ገምገም ባሕሪ ኣብ መረት ተፊእዎ።

ኣብዚ ብዙሕ ክንስተንትን ንኸእል። ባሕሪ ማዕበል እዚ ኹሉ ኣምሳል እዚ እንነብሮ ዓለም ኣብኡ ዘሎ ክፍኣትን ፈተናን ዝናውጸና ንሕይወትና ዘስግእ ነገራት ዝገጥመና እዩ። መርከብ እታ

ብማዕበል እትናወጽ ኣምሳል ቤተ ክርስቲያን እያ። ቤተ ክርስቲያን ኣብ ዓለም ዝተፈላለዩ ሰባት ብዝፈጠርዎ ኃጢአት ትህወኽ ትስደት ትጭነቕ እንተ ኾነ ኩሉ ጊዜ ኣምላኽ ምስኣ ስለ ዘሎ ትፍተን እምበር ኣይትጠፍእን እያ። ዮናስ ሰብ እናተጨነቐ ደቂቡ ነሩ እዚ ኸኣ ብዙሓት ካባና ኣብዛ እንነብራ ዓለም ሰባት እናተጨነቁ ሞት ስደት መከራ እናወረደም ከምዘይናትና ኣስቂጥና እና ረኣና ከምዘይ ረኣና ኮና ክነብር እንከሎና ዝነግር እዩ። ዮናስ ክበራበር ኣይክኣለን እናሞተ እንከሎ ደቂቡ ነሩ ንሕና እውን ሞት ኃጢአት ኣብ መንፈሳዊ ሞት ኣብጺሕና እንከሎ እናደቀስና ነሕልፎ ኣሎና ዘበራብር ዝመልስ ዘንቅሕ የድልየና። ጸመ ነነዌ ሓደ ካብ መልእኽትታቱ ክንምለስ ክንጥዓስ እም ንኣምላኽ ክንሰምዖ እዩ። ተንሥእ ዝብሉ የድልየና። እዋኑ ኸኣ ሎሚ እዩ።

ብሰንኪ ዮናስ መርከበኛታት ኣብ ከቢድ ሓደጋ ወዲቕም ተጨኒቆም ንብረቶም ኣብ ባሕሪ ደርብዮም ዝገብርዎ ጠፊእዎም። ሓደ ወዲ ቤተ ክርስቲያን ኣብ ክሕደት ኣምላኽ እንተ ወደቐ እቲ ዝገበሮ ኃጢአት ንኹልና ከሳቕየና ከዋርደና ይክእል እዩ። ኃጢአት ንገባሪኡ ጥራሕ ኣይኮነን ዝጎድእ ነቶም መቐርቡ ከባቢኡ ደቂ ዓዱን ወገኑን እውን ክልክም ይኽእል እዩ። እዚ ግን ኩሉ ኃጢአት ኣይኮነን። እዛ እትሕመሰ ዓለምና ጠንቂ መከርኣ እንታይ ኮን ይኸውን። ሃገርና ኩሉ ጊዜ ዘይቅሱን ሕይወት ዘልብሳ ዘሎ ኣየናይ ኃጢአትዮ ኾን ኢልና እስከ ንሕሰብ። ኣብ ሰባት ኢድና ምውጥዋጥ ዘይኮነ ነፍሲ ወከፍና ኣብ ልብና ኣቲና ክንፍትሽ።

መረከበኛታት ክድሕኑ ዝክኣሎም ምስ ገበሩ ዘይልወጥ ምስ ረኣዩ ኣብ ጸሎትን ብሰንኪ መን እዚ ኹሉ ይወርዶም ከምዘሎ ክፈልጡ ዕጫ ኣውደቑ እቲ ዕጫ ኣብ ዮናስ በጽሖ። ሽዑ እንታዋይ ኢኻ እስከ ኩሉ ዕዮኻ እንታይነትካ፣ ካባይ ከምዝመጸእካ ካባናይ ህዝቢ ምጃንካ ንገረና ኢሎም ሓቲቶም። ዕብራዊ ከምዝኾነ ካብ ኣምላኽ ይሃድም ከምዝነበረ ነገሮም። ማዕበል እናበርትዎ ምስ ከደ እንታይ ንግበር በልዎ ሽዑ ኣብ ባሕሪ ደርብዩኒ ኢልዎም። ኣብ ባሕሪ ደርብይዎ ዓቢ ዓሣ ወሓጦ። ኣብ ከብዲ ዓሣ ሠለስተ መዓልትን ሠለስተ ለይትን ገበረ።

ኣብዚ እውን ብዙሕ ክንርኢ ክነስተንትን ንኽእል። ሰብ ዓቕሉ ምስ ጸበቦ ኣብ ኣምላኽ እዩ ዝምለስ ገለ ኸኣ ልቢ ኣትሪሮም ክሳብ መጨረሻ ሓንቲ ኣይቅይሩን። ዮናስ ክሳብ መርከበኛታት ዝሓትዎ ከም ማንም ገያሻይ ኮይኑ እዩ ዝገይሽ ነሩ እንተ ኾነ ንኣምላኽ ስለ ዘይሰምዎ ምስኡ ንዝነበሩ ኣሸጊሩ። ልብና ሓቢእና ተቐይምና ዝተፈላለዩ ኃጢአት ጸርና ንኸይድ እንተ ድኣ ኮና ንርእስናን ንኸልኦትን ኢና እንጎድእ።

ዮናስ ኣብ ከርሲ ዓሣ ሰለስተ መዓልትን ለይትን ገሩ እዚ ኸኣ ኣቐዲሙ ነቲ ኢ.ክ. ምእንቲ ድሕነትና ኢሉ ኣብ ምድሪ ሰለስተ መዓልትን ምስ ገበረ ዝተንሥኦ ከምልክት እዩ። ኢየሱስ ባዕሉ ምልክት ሃበና ምስ በልዎ ነዚ ወለዶ ካብቲ ትንቢት ዮናስ ንላዕሊ ዝውሃዖ ምልክት የለን እናበለ ተዛሪቡ።

ዮናስ ኣብ ከብዲ ዓሣ እንከሎ ከም ዝጸለየን ዝተጣዕሰን ኣብ ጽሑፉ ይነግረና። ኣብ ዓዲ ምውታት ኮይነ ኣእወኹ ንስኻውን ድምፀይ ሰማዕካ እንበለ እግዚኣብሔር ከም ዝሰምዖ ይነግረና። ሰብ ብምሉእ ልቡ ብኃጢአቱ ተጣሊሱ ንኣምላኽ ምሕረት እንተ ለመነ ኣምላኽና መሓርን እቕረ በሃላይን እዩ። ዮናስ ዓሣ እውን ኣብ ከብዱ ክሕዞ ኣይደለዮን ስለዚ ተፍኦ።

ንኸልኦይ ጊዜ እግዚኣብሔር ንዮናስ ተንሥእ ናብ ነነዌ ናብታ ዓባይ ከተማ ኪድ ኣነ ዝህበካ መልእክቲ ስበኸላ በሎ። ድሕሪ ከቢድ ተመክሮ ዮናስ ንእግዚኣብሔር ተኣዘዞ። ንሰብ ነነዌ ኣብ ውሽጢ እዘን ኣርብዓ መዓልቲ እዚኣን ኸትግምጠል እያ እናበለ ሰበኸሎም። ኣርብዓ ዝብል ፍሉይ ትርጉም ኣለዎ። ማይ ኣይኒ ኣርብዓ መዓልትን ለይትን ዘኒቡ፣ ሙሴ ኣብ ደብረ ሲና ምስ እግዚኣብሔር ኣርብዓ መዓልቲ ጸኒሑ፣ ደቂ እስራኤል ኣርብዓ ዓመት ኣብ በረኻ ከርተት

ኢሎም፣ ጎ.ኢ.ክ. አርብዓ መዓልቲ ጸይሙ፣ ድሕሪ ትንግኤ ድሕሪ አርብዓ መዓልቲ ንሰማይ ዓሪጉ፣ ጸም ፵ ንጸውም። እዚ ዝሕብሮ እቲ አርብዓ ልዕሊ እቲ ቊጽሪ ከም ዘመልክት እዩ። ፍጹም ለውጢ ክተምጽእ ዝብሃል ቊጽሪ እዩ። ካብ ሓደ ኩነት ናብ ካልእ ኩነት ክትሳገር ዝውሃብ ጊዜ እዩ።

ሰብ ነነዌ ዮናስ ዘይተጸበዮ ንመልእኽቲ አምላኽ አመንዎ። ኩሉ ክጸውም ድማ አወጁ። ከም ዝተጣዕሱ ምእንቲ ኼርእዩ ኸአ ኻብ ዓበይቶም ክሳብ ናእሽቲኦም ወጮ ተኸድኑ። ንጉሥ ካብ ዝፋኑ ተንሢኡ ልብሲ መንግሥቱ ቐንጠጠ ወጮ ተኸዲኑ ኣብ ሓሙኹሽቲ ተቐመጠ ኣብ ሕዝቢ ነነዌ ኸአ ጸም አወጀ ሰብ ኮነ እንስሳ ንኡስ ይኹን ዓቢ ኩሉ ክጸውም ተአወጀ። ሰብን እንስሳን ወጮ ይክደኑ ዓው ኢሎም ድማ ናብ አምላኽ ይማህሉ ነፍሲ ወከፍ ከአ ኻብ እኩይ መገዱን ካብቲ ኸፉእ ግብሩን ይመለስ በሉ። እዚ እዩ ሰብ ነነዌ ዝገበርዎ። ኣብ አምላኽ ዘምልስ ጸምን ንስሓን ገበሩ አምላኽ ከአ በቲ ዝገበርዎ ጸም ነቲ አንጠልጢሉ ዝነበረ መቐጻዕቲ መሓሮም።

አምላኽ ዘይምሕሮ ኃጢአት የለን። ጸም አሰኒና እንገብሮ ንስሓ ምሕረትን ሰላም ፍቕሪ አምላኽን እዩ ዘውርደልና። ቐዱሳን ምዛዕባ ጸም ክሃረቡ እንከለዉ ኣብ ምልክት ክርስትና ክትበጽሕ ምስኡ ዝኸዱ ጸሎትን ምጽዋትን ክዝውተሩ ይነግሩ። ቕ. ዮሐንስ ክሊማክስ ዝተባህለ ብዛዕባ ጸም ጽቡቕ ገሩ ዝሰብኸ ዝነበረ ከምዚ ይብል። ጸም ንክፉእ ሃረርታ ሥጋ ደው የብል። ንክፉእ ሓሳባት መንቀሱ ይድርብዮ። ካብ ክፉእ ሕልምታት ነጻ ይገብር። ጸም ንኹሉ ርእስ ምቁጽጻር አልቢሱ ንጹሓት ክንከውን ይሕግዘና ይብል። ሰብ ነነዌ ዝዚ አገባብ እዮም ተኸቲሎም ብምሉእ ልቦም ስለ ዝጸሙ ጸሞም ምሕረት ሰላም ፍቕሪ አውራድሎም። አረማውያን ህዝቢ እውን ብኃጢአቶም ምስ ተነስሑ አምላኽ ይምሕሮም እዩ ኣብ ቕድሚ እግዚአብሔር ሌላ ጉለላን የለን።

አይሁድ ከምኡ ዮናስ ኃጢአተኛታት አህዛብ ንመጻዕታት አምላኽ ይምልሱን ሕይወቶም ይቐይሩ ኢሉ ዝአምን አይነበረን። ኣብ ቀዳሞት ክርስትያን ዝተራእየ እዚ እዩ ማለት ቀዳሞት ክርስትያን አይሁድ እዮም ነሮም ድሓር ግን አህዛብ እዮም ብዝያዳ ክአምኑ ዝጀመሩ።

ኣብ ርእስና ክንምለስ እዚ ጸመ ነነዌ ኢልና እንዝክሮ እንታይ እዩ ዘዘኻክረና። መጀመርያ ናይ ንስሓ ጥቕምን አድላይነትን፣ ነቲ ኹሉ ዝወደቕናሉ ክፍአት ኃጢአትን ነቲ ጽቡቕ ክንገብሮ ዝግብአና ግን ዘይገበርናዮን፣ ንሕይወትና ከመይ ገርና ኣብ አምላኽ ከም እንመልስን ነቲ ወንጌል ዝብሎ ሰሚዕና ኣብ ንስሓ ክንክቱ ዝነግር እዩ። ከምኡ ኣብዚ ነቶም ካቶሊካውያን ዘይኮኑን ክርስትያን ዘይኮኑ ወይ እውን ክርስትያን ዝነበሩ ከመይ ኢልና ከም እንቐርቦምን እንሕግዞምን ክንሓስብ ይሕግዘና። ኢየሱስ ባዕሉ ከምዝብለና ቐድመና ብዙሓት ኣብ መንግስተ ሰማይ ክኣትዉ ምስ ርአና ክንግረም ኢና። ከምኡም ክንከውን እዚ ጸም ይዕድመና አሎ። ጸም ክንብል እንከሎና እቲ ሓቐኛ ምቕርራብ ምስ አምላኽ ክንዕረቕ እንገብሮ እዩ።

ካብ ሰብ ነነዌ እንምሃሮ አምላኽ ብምሉእ ኃጢአትና ተአሚና ኣብኡ እንተ ተመለስና ከም ዝምሕረና እዩ። ሎሚ ኣብ አምላኽ ክንምለስ ውዓል ሕደር ዘየድልዮ እዋን እዩ። ናይ ዘመና ሰብ ነነዌ ክንከውን ዘሎና አነን ንስኹምን ኢና። ንጉዕዞ ንስሓ ብምሉእ ልብና ተቐቢልና ኣብ መንበረ ኑዛዜ ተደፊእና ንአምላኽ ተዓረቐና መሓረና ክንብሎ።

እዋና/ግዜና ዳርጋ ምስቲ ሰብ ነነዌ ዝገብርዎ ዝነበሩ ይመሳሰል እዩ። ናይ ሰደምን ጎሞራን ጥፍአት ዘምጽአ ኃጢአት ሎሚ እውን ዓለምና አጥሒልዋ ይርከብ አሎ። ኣብ ኩሉ ዓመጽ ቅትለት ጥልመት ክፍአት፣ ክሕደት፣ ሕግታት አምላኽ ብምልኡ ይጥዓስ አሎ ብሓቂ ንስሓ የድልየና። አምላኽ ሎሚ እውን ልኡኻቱ ሰዲዱ ይነግር አሎ ግን ሰማዒ ካብ መራሕቲ ይኹን

ካብ ተመራሕቲ አይተረኽበን አሎ። ይሰውረና ዘብል እዩ እሞ እስከ ተምበርኪኽና ንደፋእ ንመለስ ሽዑ ገጹን ምሕረቱን ክሰደልና።

ሎምዘበን ብፍሉይ ኩልና አብ መአዲ ጾም ክንጽመድ ሕይወትና ክንቅይር ንአምላኽ ክንሰምዖ ብፍሉይ ይድለ አሎ። ዓለምና ትናወጽ አላ ዝመልሳ ትደሊ አላ እሞ ነፍሲ ወከፍና ካልኦት ዮናስ ንኹን።

ንሰብ ነነዌ ንስሕአም ተቐቢሉ ምሕረቱ ዘውረደ አምላኽ ሎሚ እውን ናይ ነፍሲ ወከፍና ንስሓ ተቐቢሉ ምሕረት ሰላም ዕርቂ የውርደልና።

በረኽት ዝመልአ ጾመ ነነዌ ይግበረልና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ